

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тулчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

31 жовтня 2019 року

**Біла Церква
2019**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Ровни П., професор, Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра.

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, професор, декан факультету ветеринарної медицини.

Тирсіна Ю.М., канд. вет. наук, доцент, координатор НТТМ факультету ветеринарної медицини.

Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук, доцент, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 31 жовтня 2019 р. м. Біла Церква. Біла Церква: БНАУ. 114 с.

2. Приходько Ю.О. Ефективність „Івермеквету 1%” за зоопаразитоценозів овець. / Приходько Ю.О., Бирка В.І., Мазанний О.В., Антіпов А.А. // Науковий вісник ветеринарної медицини. 2018. № 2. С. 37–43.

3. Поживіл А. І., Горжеєв В.М. Концепція боротьби з гельмінтозами тварин. Ветеринарна медицина України. 2002. № 4. 21 с.

4. Овчарук Н.П., Сорока Н.М. Реакція організму великої рогатої худоби на збудників шлунково-кишкових стронгілятозів. Вестник зоології. 2012. Том. 46. № 6. С. 565–570.

5. Сорока Н.М. Поширення шлунково-кишкових стронгілятозів великої рогатої худоби / Н.М. Сорока, Н.П. Овчарук // Тези доп.конф. проф.-викладацького складу, наук. співробітників. К.: НАУ, 2008. С. 129–130.

УДК 616.995.132.8:613.95:712.256

ЖЕЛТКОВ Д.О., виконавець конкурсної роботи МАН

ЗЛОЧЕВСЬКА Н.О., керівник конкурсної роботи МАН

БАХУР Т. І., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ГЕЛЬМІНТООВОСКОПІЇ ДЛЯ ДЕТЕКЦІЇ ЗАБРУДНЕННЯ ПІСКУ ЯЙЦЯМИ *TOXOCARA SPP.*

Процес гельмінтоскопії піску, на відміну від дослідження фекалій тварин, має ряд особливостей, які безпосередньо впливають на ефективність результату. При дослідженні проб піску з дитячих майданчиків м. Біла Церква, було встановлено, що найбільш ефективним для детекції забруднення яйцями *Toxocara spp.* є метод із використанням «Лічильної камери для копрогельмінтоовоскопічних досліджень».

Ключові слова: гельмінтоовоскопія, нематоди, пісок, яйця *Toxocara spp.*, ефективність дослідження, зоонози.

Нематоди *Toxocara canis* і *T. cati* надзвичайно поширені збудники зоонозів, здатних вражати людей як паратенічних хазяїв [1]. Оскільки більшість представників роду *Toxocara spp.* є геогельмінтами, а собаки і коти (як домашні, так і безпритульні) люблять справляти акт дефекації у сипучий субстрат, пісочниці ігрових майданчиків стають надзвичайно небезпечним джерелом поширення токсокарозу серед дітей [2].

На даний час існує велика кількість стандартизованих методик дослідження фекалій собак і котів з метою виявлення яєць токсокар [3]. Однак, далеко не всі методи можуть бути застосовані при дослідженні піску. Цьому заважають наявність великої кількості домішок (у першу чергу, мінерального або рослинного походження), певні незручності в центрифугуванні проб та багато інших нюансів.

Тому перед дослідником постає подвійна задача – підібрати не тільки ефективний, але й зручний для виконання метод овоскопії піску [4]. Це і стало метою нашого дослідження.

Проби піску для дослідження відбирали із пісочниць на дитячих майданчиках м. Біла Церква упродовж жовтня 2018 р. Усього було відібрано проби з 15-ти майданчиків, розташованих на території дитячих садочків та шкіл міста, і ще з 25-ти – із дворів багатоповерхових житлових будинків. Відбирали пісок верхніх шарів (до 5-ти см) за методом конверта по 5 проб із кожного об'єкта та поміщали у поліетиленові пакети.

Дослідження проб було проведено у лабораторії паразитології кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного аграрного університету (БНАУ).

Для визначення порівняльної ефективності методів дослідження піску щодо інтенсивності інвазії яєць токсокар було використано: флотаційний метод Фюллеборна, комбінований метод Дарлінга у модифікації Г. А. Котельникова та В. М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри та метод, що передбачає використання «Лічильної камери для копрогельмінтоовоскопічних досліджень».

Дослідження за методом Фюллеборна (або флотація з насиченим розчином хлориду натрію), та комбінованим методом Дарлінга у модифікації Г. А. Котельникова і В. М. Хренова (з використанням насиченого розчину нітрату амонію), виконували загальноприйнятим способом [3].

Для дослідження піску з використанням «Лічильної камери для копрогельмінтоовоскопічних досліджень», 1 г піску вносили у мірний стаканчик, додавали 30 мл насиченого розчину гранульованої аміачної селітри, ретельно перемішували. Отриману суспензію проціджували через металеве сито та заповнювали розчином комірку лічильної камери (3 мл) [5].

Для підрахунку яєць токсокар використовували світловий мікроскоп біологічний «Біомед +» XSM-20 (виробництва КНП) за збільшення 4×10 та 10×10 . Після підрахунку яєць гельмінтів у кожній із комірок камери, їх кількість множили на 10 і отримували число, яке свідчить про кількість яєць в 1 г піску досліджуваного об'єкту.

Для визначення ефективності методів, рандомно (за принципом випадкової вибіркової), із 200 відібраних нами проб піску, вибрали 5, із різних об'єктів відбору. Ці проби ми дослідили усіма трьома методами та порівняли отримані результати.

Згідно отриманих нами даних (таблиця 1), найвищою ефективністю для визначення забруднення піску яйцями токсокар характеризувався метод із використанням «Лічильної камери для копрогельмінтоовоскопічних досліджень» (метод № 3), результат якого було прийнято за 100 %.

Таблиця 1 – Ефективність методів гельмінтоовоскопії для виявлення яєць гельмінтів *Toxocara spp.* у піску

№ досліджуваної проби	Кількість яєць токсокар, виявлена у 1 г піску проби		
	Метод № 1	Метод № 2	Метод № 3
1	2	-	9

2	-	-	5
3	3	1	15
4	4	2	17
5	2	-	11
М	2,2	0.6	11,4
Ефективність методу*, %	19,3	5,3	100

Примітка: * – відносно найвищого показника.

Найнижчою ефективністю відзначився комбінований метод Дарлінга у модифікації Г. А. Котельникова та В. М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри (5,3 %).

Такий результат є неочікуваним, адже цей метод є одним із найбільш ефективних для гельмінтооскопії фекалій тварин [2] за рахунок високої щільності розчину (1,30–1,32 г /мл) та подвійного центрифугування. На нашу думку, це пов'язано з тим, що щільні дрібні фракції піску, від яких неможливо повністю позбавитись під час фільтрування, у процесі центрифугування надзвичайно щільно збиваються у грудку на дні пробірки, унеможливаючи спливання яєць токсокар. На практиці ці збиті у грудку піщинки призвели до псування центрифужних пробірок, адже видалити цей осад з дна, не пошкодивши стінку скляної пробірки, нам не вдалося.

Дещо вищою ефективністю (19,3 %) відзначився флотаційний метод Фюллеборна. Вважаємо, що невисока його ефективність була пов'язана з недостатньою щільністю флотаційного розчину (1,18–1,20 г/мл).

Отже, найбільш ефективним для проведення гельмінтооскопічного дослідження піску з метою детекції забруднення яйцями *Toxocara* spp. є метод із використанням «Лічильної камери для копрогельмінтооскопічних досліджень».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Morgan E. R., Azam D., Pegler K. Quantifying sources of environmental contamination with *Toxocara* spp. eggs. *Veterinary Parasitology*, 2013. V. 193. P. 390–397.
2. Желтков Д. О., Бахур Т. І., Злочевська Н. О. Поширення яєць гельмінтів роду *Toxocara* у піску на дитячих ігрових майданчиках м. Біла Церква. Матеріали II Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. присвяченої 60-річчю з дня народження професора П. І. Локеса «Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин» (28-29 листопада 2018 р., ПДАА, м. Полтава). Полтава: ОП «ШвидкоДРУК», 2018. С. 48-50.
3. Онищук С.В., Калінська К.І., Фещенко Д.В., Бахур Т.І. Порівняльна ефективність копрооскопічних методів для діагностики токсокарозу собак. Роль молоді у науково-практичному забезпеченні галузі вет. медицини: тези доп. 66 студ. наук.-практ. конф. ННІ вет. мед. та якості і безпеки продукції тваринництва. Київ, 2012. С. 112-113.
4. Бахур Т. И. Разработка методов борьбы с загрязнением общественных детских песочниц яйцами токсокар в Житомирской области. Современные аспекты патогенеза, клиники, диагностики, лечения и профилактики паразитарных заболеваний: VIII

Республиканская научно-практическая конференция, 27–28 сентября 2012 г.: материалы докладов. Витебск: ВГМУ, 2012. С. 11–14.

5. Пономар С. І. Лічильна камера для копрогольмінтоовоскопічних досліджень: пат. на корисну модель 53629: МПК (2009). № u 2010 04984 заявл. 26.04.2010; опубл. 11.10.2010, Бюл. № 19. 4 с.

Секція 5: ПРОБЛЕМИ ХІРУРГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ. ФІЗІОЛОГІЯ, ПАТОЛОГІЯ ОРГАНІВ ВІДТВОРЕННЯ І МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

УДК 619:616-001.5:591.83/84:636.92

ЧЕМЕРОВСЬКИЙ В.О., аспірант

Білоцерківський національний аграрний університет

ГІСТОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСТОСУВАННЯ КЕРАМІКИ НА ОСНОВІ α - і β -ТРИКАЛЬЦІЙФОСФАТУ ЗА МОДЕЛЬНИХ ДІАФІЗАРНИХ ПЕРЕЛОМІВ У КРОЛІВ

Значний відсоток ускладнень, що виникають за складних осколкових переломів у тварин, зумовлює необхідність корекції репаративного остеогенезу за допомогою різноманітних композитних матеріалів, серед яких гідроксиапатитна кераміка вважається достатньо перспективною. Представлені гістологічні аспекти застосування кераміки на основі α і β – трикальційфосфату за модельного дефекту діафіза променевої кістки у кролів. Встановлено, що кераміка на основі α і β – трикальційфосфату володіє остеointegraційними властивостями та вступає в тісний зв'язок з остеогенними клітинами кісткового диферона, що забезпечує ранню реакцію остеогенних клітин у зоні кісткового дефекту.

Ключові слова: осколкові переломи, кераміка.

Найскладнішими переломами трубчастих кісток є осколкові – 25-60 %, за остеосинтезу яких нефіксовані м'якими тканинами осколки видаляються із зони перелому, що призводить до кісткових дефектів. У зв'язку з цим кісткова тканина у зоні перелому втрачає свій регенеративний потенціал, що зумовлює подовження часу консолідації чи незрощення, формування псевдосуглобів чи виникнення остеомієлітів. Поряд з цим проблемою за лікування діафізарних переломів є недостатнє кровопостачання, через що репаративний остеогенез проходить набагато довше, ніж у ділянках епіфізів чи метафізів[1-3].

Вище зазначене є підґрунтям для розроблення і впровадження нових біокомпозитних матеріалів для оптимізації репаративного остеогенеза. Хоча на сьогодні є великий вибір композитних матеріалів, однак вони відрізняються за походженням, фізико-хімічними і біологічними властивостями: сполучно-тканинні, кераміка, біоситали, багатоконпонентні матеріали різних типів (гідроксиапатит+ β -трикальційфосфат, гідроксиапатит+колаген то що). При цьому найбільш перспективними вважаються матеріали на основі фосфатів

ЗМІСТ

Ільніцький М.Г., Сторожук В.А., Дудка В.Б. Репаративний остеогенез місця зламу клубової кістки за екстракортикального остеосинтезу у собак.....	3
Новак В.П., Бевз О.С., Мельниченко А.П. Система е-навчання – MOODLE за інтерактивного вивчення цитології, гістології та ембріології.....	6
Козій В.І., Ніщепенко М.П., Шмаюн С.С., Порошинська О.А., Стовбецька Л.С., Ємельяненко А.А. Етичні принципи використання тварин у наукових дослідженнях.....	9
Омельчук О.В., Ніщепенко М.П. Активність ферментів органів травлення за впливу наноаквахелатів селену, цинку та вітаміну Е.....	13
Порошинська О.А. Розвиток поведінкових реакцій у птиці.....	16
Ярчук Б.М., Білик С.А., Довгаль О.В., Тирсін Р.В., Шульга П.Г. Закономірності розвитку епізоотичного та інфекційного процесів за лейкозу врх та методологія системи профілактичних та оздоровчих заходів.....	18
Корнієнко Л.М., Гнатишин Ю.С. Профілактика та ефективність лікування парвовірусної інфекції собак в умовах приватної клініки.....	20
Довгаль О.В., Ярчук Б.М., Тирсін Р.В., Білик С.А., Шульга П.Г. Лікування та профілактика парвовірусного ентериту собак в умовах приватної клініки ветеринарної медицини ПП «Козлова» м. Кривий Ріг.....	23
Шульга П.Г., Ярчук Б.М., Білик С.А., Тирсін Р.В., Довгаль О.В. Епізоотологічний моніторинг та лікувально-профілактичні заходи при колібактеріозі телят.....	25
Тирсін Р.В., Ярчук Б.М., Довгаль О.В., Білик С.А., Шульга П.Г. Клініко-епізоотологічні особливості диплококозу телят.....	28
Царенко Т.М., Ярчук Б.М. Сучасний стан проблеми лейкозу великої рогатої худоби в Україні.....	31
Рубленко І.О., Тарануха С.І., Скрипник В.Г. Лабораторна діагностика сибірки в Україні.....	34
Андрійчук А.В. Альтернативно-мотиваційні підходи під час вивчення курсу «Мікробіологія» студентами аграрного спрямування.....	37
Островський Д.М. Мікроміцети зерна пшениці в Україні.....	40
Вовкотруб Н.В. Діагностика кетозу високопродуктивних корів за використання системи Cow Manager.....	41
Богатко Л.М., Безух В.М., Вовкотруб Н.В., Мельник А.Ю., Саморай М.М. Вплив препарату «Абетка для тварин» на А-вітамінний і мінеральний обмін у коней.....	44
Мельник А.Ю. Вміст кінцевих продуктів обміну білків у курчат-бройлерів за використання препарату «Декавіт».....	47
Сакара В.С., Мельник А.Ю. Уміст мікроелементів у пір'ї клінічно здорових та хворих на пероз курчат-бройлерів.....	49

Піддубняк О.В., Головаха В.І., Кюрчєв О.М. Стан еритроцитопоезу у службових собак за фізичного навантаження.....	51
Гарькавий В.О. Показники крові у поросят за гастроентериту.....	53
Мацинович М.С. Діагностика кормової алергії у поросят-відлученців і якість м'яса при використанні алергена.....	55
Лясота В.П., Богатко Н.М., Букалова Н.В. Показники якості яловичини на агропромислових ринках м. Біла Церква.....	57
Хіцька О.А. Контроль показників якості та безпечності кисломолочних продуктів упродовж технологічного процесу.....	60
Джміль В.І. Вплив кратності годівлі риби на рибопродуктивність нагульних ставків.....	62
ТИШКІВСЬКА Н.В. MALDI-TOF мас-спектрометрія за визначення безпечності кормів.....	64
Тирсіна Ю.М. Патоморфологія мастоцитомі у собак.....	67
Утеченко М.В., Папченко І.В. Особливості неопластичного прояву епулідів у собак.....	69
Папченко І.В., Утеченко М.В. Історія виникнення африканської чуми свиней та її відмінність від класичної.....	72
Козій Н.В., Авраменко Н.В., Шаганенко В.С., Підборська Р.В. Особливості використання цефтіофуру у різних видів тварин.....	75
Авраменко Н.В., Козій Н.В., Шаганенко В.С. Використання амітразину та «орідермілу» за отодектозу котів.....	78
Небещук О.Д., Артеменко Л.П., Гончаренко В.П. Методи вивчення моніторингової ситуації з трихінельозу в Україні.....	81
Соловійова Л.М. Лікування собак за дирофіляріозної інвазії.....	83
Головаха І.В. Поширення трихурозної інвазії серед собак Білоцерківського району.....	85
Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Бахур Т.І. Лікування овець за нематодозної інвазії.....	88
Желтков Д.О., Злочевська Н.О., Бахур Т. І. Ефективність методів гельмінтоооскопії для детекції забруднення піску яйцями <i>Toxocara spp</i>	92
Чемеровський В.О. Гістологічна характеристика застосування кераміки на основі α - і β -трикальційфосфату за модельних діафізарних переломів у кролів.....	95
Чорнозуб М.П., Ємельяненко О.В., Матурелі Е.В. Окремі аспекти ранньої та пізньої діагностики зміщення сичуга вліво у корів.....	97
Рубленко С. В., Яремчук А.В. ефективність застосування препарату «Медісон» у собак.....	99
Власенко С.А., Рубленко М.В. Мікробіологічний фактор в коморбідності ортопедичної та акушерської патології у корів.....	101
Вельбівець М.В., Плахотнюк І.М., Ордін Ю.М. Ефективність схем стимуляції і синхронізації статевої циклічності у корів.....	104
Єрошенко О.В., Черкавський С.В. Діагностика затримання посліду в сук.....	106